395 84

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA.

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè diſcutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis trigeſimâ-primâ Martii, anno Domini M. DCC. XLVI.

M. JOANNE LE THIEULLIER, Doctore Medico, Præſide.

An exercendæ Chirurgiæ Juventus aptior?

I.

EDICINA ſanitatis vindex, diſcuſsâ præjudiciorum nube ſi conſideretur, una eſt & unica. Finis ipſi pariter unus; multiplex operandi ratio. Eadem, interna vel externa curat, non eodem modo. Illam proindè quaſi penitùs diſtractam, diverſas in ſpecies ſibi invicem æmulas, cave diſtinxeris. Subtilior hæc appellationum ſoboles, plurimorum errorum parens. Sufficiat nomen Arti cuique ſuum. Medicum, ut eam cui ſe vovit ſcientiam, vox una deſignat. Hanc ratio, rationiſque perſæpè domitor, affinis hâc in re conſecravit uſus. Suus ac idem Arti, ſimul & eam exercenti finis. Uterque ſimili continetur officio. Poſterioris (Medici nempè) *partium eſt*, ait Celſus, *eniti ad reperiendam ſanitatem.* Eam itaque ſi reſtituerit abſentem, aut præſentem con-

firmaverit, nonnè beneficum abſolvit munus? Illud autem ut impleat, ad quot varia cogitur inflecti! Quantus ipſi labor exurgit! Quàm pertinaciter naturam interrogare neceſſe eſt! Eamdem, quàm diverſis tentare modis imperito plerumquè mutam, vel peritiori quandoquè difficilem! Hominibus ad nociva propenſis, in vetita ruentibus leges imponendæ. Iis contraria ſuadet magiſtra blandior voluptas, cui, quò ſuaviora præſcribit, eò lubentiùs obtemperatur. At illius qui capiuntur illecebris, eam brevì ſentiunt multiplici malorum ſerie redimendam. Tùm diverſa pro morborum indole prodeunt auxilia. Hæc imperat ſuis quæque diſtributa temporibus ſapientiſſimi Viri conſilium. Nunc ſeveriori *diæta* miniſterio coercendus æger. Nunc ſalus ipſi redditur, cum inviſis haurienda potionibus, quas fœcunda conficit *Pharmacia*. Nunc denique, mittendum eſſe ſanguinem vaſa turgidiora monent; addictum uni *Chirurgiæ* munus, non tamen unicum. Iſtam proindè quis neget utilem, cùm ſit ipſa curantis Medicinæ pars? Illo certè claruit huc uſquè nomine; illo ſe jactare deceat. Hæc eadem, utinàm in eo felicior! Sauciis opitulari tentat heroibus, quos allicit gloria, truncati corporis ſolatium. Ad eam demùm pertinent caſus omnes, in quibus, *oculatam*, ut pingitur, Chirurgi *manum*, conſilio Medici rectore, gubernari poſtulat ægri ſalus. Utrumque, ſi vulgo credatur, non diſſimilibus modò commendari dotibus neceſſe eſt; ambos etiàm ætate diſcrepare convenit. Alterum jam ſeneſcentem, & annoſâ gravitate verendum ſcrupuloſiùs quærunt non pauci; valentem alterum ferè univerſi, multòque firmiorem. *Juvenem* plebs & Aula *Chirurgum* clamant. Huic frontem jam ſulcato rugis, tractandos artus vix quiſquam ſecurus committat. Hunc timent omnes; hunc etiam ſui ſimilem, tremens & tardus perhorreſcit ſenex. Mirum videtur, quòd ea mentibus hominum tàm altè inſederit opinio? Multitudinis iſtud effatum eſt, inquis, cui fidem adhiberi nùm deceat ſanæ mentis homines? At multitudini, quod rarum equidèm, ratio conſentit, Virorumque doctiſſimorum autoritas.

II.

ARS quævis, ut ritè exerceatur, neceſſarias quaſdam expoſtulat animi corporiſque conditiones. Illam cui profiteri propoſitum ſit, diſcat ex iis, nùm ſuſcipiat onus quod ſuſtinere vires recuſent. Lex ea *Chirurgiæ* communis. Hæc tota in addictis ſibi verſatur laboribus. Ab ipsâ quæcumque, ſuadente Medicinâ, peraguntur in humanum corpus, ut ſalus ipſi redeat, dicuntur *operationes*. In quibuſdam ex iis, celeri ac veluti ſuſpensâ manu; certâ & firmiore in nonnullis; in omnibus, ſolerti opus eſt ac peritâ. Tanta ſingulis difficultas ineſt! Tàm multiplicibus convenit inſtructum eſſe dotibus! Jam iſtæ quot & quantæ ſint animadvertuntur. Hæc, ſivè naturæ munera, ſivè fuerint exercitio comparata, minimè poſſidentur, in annos ſervanda longiores. Habenda proindè ratio ætatis, quâ, celebrandis officii operibus aptiorem eum eſſe judicatur. Conſulere juvet eâ de re Latinorum Hippocratem, quem in medicis non audiendum quis audeat aſſerere? Ab illo Viro fas ſit oraculum promi. *Eſſe autem Chirurgus debet adoleſcens*, inquit, (*a*) *aut certè adoleſcentiæ propior; manu ſtrenuâ, ſtabili, nec unquàm intremiſcente, eâque non minùs ſiniſtrâ, quàm dextrâ promptus; acie oculorum acri, claràque.* Iſta Pertineant ad corpus tantùm & ætatem. Mox ab eodem Autore eximio, cætera quæ operationes aggredienti neceſſaria cenſet evolvente, requiritur *ut ſit* (*b*) *animo intrepidus, immiſericors; ſic, ut ſanari velit eum quem accepit, non ut clamore ejus motus, vel magis quàm res deſiderat, properet; vel minùs quàm neceſſe eſt, ſecet; ſed perindè faciat omnia, ac ſi nullus ex vagitibus alterius affectus oriatur.* Hìc ſanè delineata videntur omnia, quibus commendari Chirurgus queat

(*a*) Cornel. Celſ. de re Med. lib VII. Præfat. de Chirurg.

(*b*) Idem, *ibid.*

III.

CONDITIONES igitur eas, qualeſcunque ſint, ad duo capita revocare poſſis. Habet alterum, quibus obfirmetur animus; alterum, quibus ad agendum, vir iis inſtructus efficiatur habilior. Utriſque pariter præpollere decet operantem. Plurimas artes pars quædam obſcura ſæpè deformat. Ab illis haud ſemper æqua lux undiquè diffunditur, Non eam, quæ *Matheſim* diſtinguit, Chirurgia exultans audaciùs affectet certitudinem. Iſta quæ tam ambitiosè extollitur, tota ferè nititur ſenſibus. At ex iis errores quanti, quàm frequentes enaſcunrur! Iiſdem quandoquè ſi nimiùm credere non reformides, ferrum inferas, quò non ſit inferendum. Pus occultum, latentem-vè ſuſpicaris undam; fluctuantis aliquid judex deprehendit tactus: incidatur, pronunciatum eſt. Liquorem expectas, ventus abit. Tumet inſuetâ mole diſtenſa pars: impurus ineſſe putatur latex. Apparent intùs ſchirroſæ carnes, *Sarcocele* aperta eſt. In inflictis quoquè ſclopetorum ictu vulneribus, quot pendentes ex ſimili fermè causâ caſus audivimus! Immerſum altè deliteſcit plumbum, & vi ſummâ raptum ſimul ex ambientibus aliquid. Cuncta mox extracta fuiſſe confiditur. Exploratum omni arte vulnus longo tegitur remediorum apparatu. Jam emicare purpureæ carnes incipiunt; jam reſarciri quæ aberant. Omnia feliciter abſoluta. Quid ſanatus homo conqueritur? Cur internum accuſat dolorem? Cur novâ torquetur ſymptomatum acceſſione? Ferrum rursùs experiri cogitur miſer, repetitoſque ſubire cruciatus. Tandèm educitur non viſum anteà corpus extraneum, à quo, quàm ſæva potuiſſent ſuſcitari pericula conjicias! Iſta verò ſi notiſſimis famâ viris interdùm evenerint, nùm ipſis ideò nota triſtior inurenda? Peccavêre ſenſus. Peccant igitur, negantemque ſimili pœna doceri non optaverim. Illos proindè dùm volumus aciè quam acutiſſimâ donatos, id operanti cujus neceſſitatis eſt, cujus utilitatis patienti! At exquiſitiori tactu, lumine acerrimo, manûs utriuſque dexteritate, cuncta quæ deſiderantur expreſſa nè putes. Mens quoque accedat dilucida, conſtans, ſui compos, piè obdurata; & quam omni tempore parem operi præſtando reperias. Hæc omnia quarè non fuerunt ætati cuivis propria? Quarè provectiori invidentur, & hominem malè deficiunt, cujus tùm experientiam labores multi maximè debeant commendare?

IV.

OPERATIO Chirurgica quæ naturæ ſuccurrit, ipſi peſſima inferat, ni rectè perficiatur. Præbenda impuro latici via, ſed ea tantùm quæ ſufficiat. Auferendæ carnes, quibus mors invehatur vicinis, at nec parcendo nimiùm, nec nimiùm lædendo. Captivis ſi reddenda partibus libertas, ſtrangulata ſolvantur, non immodico vulnere. Pungit veſicam *calculus* & impedit, redivivis aſſiduè torquens doloribus. Extrahatur, eo temporis ſpatio, quo, nec præcipiti feſtinatione pars quædam fugitiva remaneat, nec crudeli morâ vires exhauriantur. Ferrum deniquè, in omni caſu, neceſſitas adhibeat, ſtrenua tractet celeritas, ſolertia regat. Nùm verò memoratas adimplere conditiones ſuſtinuerit tardior ſenectus, ipſivè affinis ætas? Ubinàm tùm illa *ſtabilis, nec unquàm intremiſcens* manus? Ubi ſiniſtra dextræ promptioris æmula? Utraque gravis & incerta necquicquam excitatur, vel ad opus tentat exurgere. Non jam infidi ſenſus accuſentur; ſed potiùs condonetur error, cujus heu nimiam habent excuſationem! Non ad imperantis animæ nutum vel rigidi, vel imbecilles flectuntur artus. Ab illâ, jura dantur imbellibus; eadem propè funeratis præeſt. Induruêre quæ mollia fuerant, aridis penè nutricii ſucci fontibus: quæ firmiora, nimis riguêre. Plures etiàm nondùm annis quaſſatos invadit pars horum quæ ipſis eſſe aliena deberent, immaturâ ſenectutis imagine. Conſpicias, quos breviorem vitam, eamque ſuaviorem, longiori antepoſuiſſe non exiſtimes, quibus antè diem debilitari corpus videatur, ſenſus hebeſcere: juvenes ætate, habitu & re ſenes. Hæc omnia cùm juventutem rariora, vel potiùs ferè nulla premant, ad eam

confugiendum esse quomodò dubitetur? Hanc unam si Chirurgicis laboribus idoneam paulò severiùs dictum crederetur, iis saltem aptiorem esse pronunties. Hæc laudatâ dexteritate præ cæteris pollet ætatibus. Hæc visu, tactuque eximio cuncta dijudicat. Hæc demùm ad omne quodvis omni tempore parata, collectis animi corporisque luculenter instructa dotibus eminet: strenua; non lentiori cùnctatione enecans, non præceps; manu firmâ, non gravi; mente tandèm, ut par est, intrepida. Eadem ubi accersitur, non tantum incutiat terrorem: conspectu juvenili trucis apparatûs minui quodammodo diceres formidinem. Solertem sibi præcipuè dextram vindicat illa, quæ *ut operationum frequentissima, sic etiam periculosissima* putatur à nonnullis *venæ sectio.* (*a*) Tùm verò si tui te cura tangat, peritissimam eligas, ne tuo crescat infortunio sauciorum numerus.

(a) Vid. Thes. anno 1743, in Sch. prop. Cl. Viro M. Bertrand, D. Med. Præs.

V.

NON accedat igitur ad celebrandos Chirurgici muneris actus, quem jam ab illis ætas, spectandaque civium salus deterreant. Valeat senilis manus, Arceantur, quibus hebetem oculorum aciem vitro reparari necesse sit. Longiori exercitio freti, quod huc usquè præstitêre nulliûs damno, id nè confidant in posterùm pari modo se præstituros. Annis itaque monentibus, dùm salvâ licet ipsorum famâ, obtemperent. Quid eam simul & hominum vitam in discrimen juvet adducere? Meliùs gloriæ suæ consultum arbitrentur, si eam nullo sinant amittendam casu. At juvenem volumus (inquiunt) exercendæ Chirurgiæ idoneum, illâ ætate, quâ vix eam nunc edíscendam suscipiat. Resp. 1° Juventutem illam quam tractandis operationibus aptiorem contendimus, severiùs non esse accipiendam, nec angustioribus coercendam limitibus: 2°. non posse maturiùs ad artem institui, quam citiùs deserere temporis dura necessitas coget. Ad illam proindè ab ipsâmet pueritiâ Chirurgus informetur; non tardiùs conquiescat; dictumque sibi Horatianum istud existimet;

Solve senescentem maturè sanus equum, nè
Peccet ad extremum.

Ergò exercendæ Chirurgiæ juventus aptior.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes-Claudius Munier, Consiliarius Medicus Regis ordinarius, & Domûs Regiæ Invalidorum.	*M. Petrus Poissonnier, Professor & Censor Regius.*	*M. Jacobus-Antonius Millet.*
M. Ludovicus-Renatus Marteau.	*M. Antonius le Camus.*	*M. Michaël Peaget.*
M. Josephus Lallemant.	*M. Claudius Bourdier de la Moulière.*	*M. Claudius-Antonius Renard.*

Proponebat Parisiis, LUDOVICUS-GABRIEL DUPRE', Remensis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus A. R. S. H. 1746, à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1746.